

Overalt, *til os alle*, er der noe som roper *kom* og dette rop lyder ikke mindst til os fra de mænd, som i *myrsaken* ser en av de mange saker hvorved vi kan bygge landet.

Der er ofte sagt, at skogsaken er den største sak, som har været oppe i vort land. Ingen sak kan selvfølgelig sies at være den absolut største. Men alle de opgaver, hvis løsning fører landet fremover i aandelig eller materiel henseende har krav paa vor sympati.

En av disse opgaver er myrsaken, mine herrer. Og ser vi ogsaa denne sak i det lys, da skal vi faa vishet for, at vi ved at være med og støtte her ikke alene indirekte er med i arbeidet for skogen og for landbruget og for industrien, men vi er ogsaa med paa at gjenvinde store landomraader inden for vort lands grænser, landomraader, som ikke blot vil skaffe arbeide og fortjeneste for mange hænder, men som ogsaa vil skape nye, lyse og lykkelige hjem. *Det* er det, som er det største, for det er det som til syvende og sidst er en borgen for vort lands fremtid.

Har jeg ved mit indlæg i denne sak i nogen mon bidrat til at mine herrer vil se ogsaa myrsaken mot den bakgrund, da er jeg tilfreds. I det haab slutter jeg mit foredrag, og jeg vil slutte som jeg begyndte og si:

Norges land
dit og mit
fagert og frit
har mye skog og mye vand
men mye myr som kan bli land,
staar vi blot sammen, mand ved mand.

Det ske!

BERETNING

OM MYRKONSULENTENS VIRKSOMHET I AARET 1909

AV MYRKONSULENT O. GLÆRUM

DEN 6te januar begyndte foredragsreiserne til landbrukskurserne i Søndre og Nordre Trondhjems amter.

Efter disse kursers slutning var jeg optat med planlæggelsen av forsøksarbeiderne paa myrforsøksstationen, ekspederingen av forsøkskarter og forsøksvarer til de spredte forsøksfelter til 25de mai, da reiserne til rekvirentene begyndte. Disse reiser varte til 30te august og blev kun

avbrutt for at holde tilsyn med forsøksstationen og straffangernes kanalgravning paa Mæresmyren, samt ca. 14 dage paa grund av en benskade jeg var saa uheldig at faa oppe i Valdres.

Jeg har i sidste sommer besøkt 27 rekvirenter og været paa en undersøkelsesreise gjennom »Den store Rudmadalen« fra Trones over Namsenskogene, Svenningdalen, Øvre Vefsen, Hatfjeldalen og dele av Røsvandstraktene.

Over denne reise foreligger særskilt beretning i »Meddelelse« nr. 6 for 1909, hvortil jeg tillater mig at henvise.

Foruten disse reiser har jeg sammen med Selskapet for Norges Vels sæterkomité deltatt i en befaring av sæterstrækningen mellem Valdres og Hallingdal.

Jeg har holdt 21 foredrag og deltatt som foredragsholder ved landbrukskurserne i Snaasen, Høilandet, Rennebu og Børsen samt ved torvkurset paa Rustadmyren og kurset for folkeskolelærere ved Skjetlein landbruksskole.

Jeg har avsendt 351 skrivelser, hvorav de aller fleste angaar forespørsler fra gaardbrukere om opdyrkningsforetagender, kulturplanter og gjødsling paa myr m. m. samt spredte forsøksfelter.

For myrforsøksstationen og de spredte felter vil der foreligge særskilt forsøksberetning, hvorfor her kun skal bemerkes, at der i sommer er bygget laave paa forsøksstationen samt anskaffet en skaalharv, en rettindet harv og en akerrull paa ca. 1000 kg.s vekt, tilsammen nyanskaffelser for ca. kr. 1430,00.

Der var i sommer følgende forsøksfelter paa stationen: 2 grønforfelter, 2 havrefelter, 2 bygfelter, 3 større gjødslingsfelter for eng, 1 engbearbeidningsfelt, 1 saatidsfelt, 2 potetfelt, 1 gjødslingsfelt for turnips, 2 sortforsøk for turnips og kaalrot, 1 sortforsøk for engplanter, 2 avgrøftningsforsøk paa myreng, 1 større og 1 mindre hodekaalfelt.

Av spredte forsøksfelter var der i sommer igang 38 overgjødslingsfelter for myreng og 7 grusningsfelter, samt forsøkfeltene ved Stavanger landbruksskole og Sellsmyrene. Paa Mo landbruksskole maatte forsøksvirksomheten utsættes til næste vaar paa grund av den ualmindelige sene vaar.

Der er ihøst og sommer igjen avgrøftet og opbrutt ca. 6 maal myr paa forsøksstationen, saa der til sommeren kan utlægges ca. 18 maal til forsøksfelter ved stationen.

Om min virksomhet som leder av straffangernes kanalgravning paa Mæresmyren skal jeg her kun tillate mig at bemerke, at arbeidet har gaat jevnt fremover trods det yderst ugunstige veir. 13—15 mand under 2 opsynsbetjenter har været i arbeide og der er gravet omtrent 1230 m. kanal.

Denne første sommers gode resultater lover godt for fremtiden og viser, at ogsaa disse ulykkelige mennesker kan utrette noget nyttig

for fædrelandet og bidra sit til, at opdyrke dets brune myrer, som gjennem aarhundreder har ventet paa menneskehaanden.

Tilslut skal jeg anføre, at der for nærværende foreligger 56 andragender om veiledning i myr dyrkning.

Sparbu den 27de januar 1910.

TORVINDUSTRIEN I AARET 1910

UTDRAG AV »MORGENBLADETS» AARSOVERSIGT OVER NÆRINGS LIV
OG ØKONOMI 1909

Brændtorv.

HERAV var der ved aarets begyndelse smaa beholdninger, som hurtig blev avsat. Da brændtorv i regnfuldt veir tørker betydelig lettere end torvstrø, har den daarlige sommer ikke paa langt nær saa sterkt nedsat produktionen herav som av torvstrø. Tiltrods for at prisene paa saavel ved som kul og koks nu er lavere end de foregaaende aar, har torvfabrikkerne ikke vanskelig for at sælge til samme priser som de to foregaaende aar og har ikke nu mere paa lager, end at de til vaaren vil være utsolgt.

I det forløpne aar er 5 brændtorvfabrikker sat igang, og der er besluttet anlæg av flere nye. Brændtorvindustrien er saaledes i rask fremgang, og efterspørselen tiltar ogsaa. Man har nu faat øinene op for den fordel, som det mange steder har at brænde torv istedetfor ved eller koks og kul. Brændtorvfabrikationen har gode betingelser for at bli en større industri, særlig hvis jernbanernes fragsatser for torv nedsættes. Torv er nemlig, sammenlignet med kul, et voluminøst brændsel med liten brændværdi og kan saaledes ikke bære saa store transportomkostninger. Det er derfor at haabe, at en forstaaelsesfuld holdning av statsmagterne vil fjerne denne væsentlige hindring for utviklingen av en industri av saa stor nationaløkonomisk betydning.

Torvstrø.

FABRIKKENES beholdning herav ved aarets begyndelse var større end vanlig, men kun de færreste fabrikker hadde om sommeren nævneværdig usolgt. Indhøstningsforholdene var meget ugunstige — store regnmængder og ingen tilstrækkelig lange godveirsperioder mellem regndagene. Produksjonen blev derfor liten — visselig mindre end det halve av, hvad den var beregnet til. Med torvstrøtilvirkningen paa gaardene og i andelslagene gik det endnu daarligere end ved fabrik-